

Burgemeester & wethouders

Datum 17 oktober 2023

Onderwerp

Rijksmiddelen "tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid"

Wij willen

Uitvoering kunnen geven aan onze gemeentelijke opgave voor het realiseren van klimaat- en energiebeleid

Wij besluiten

1. De beschikbare middelen vanuit de' tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid' (CDOKE) voor 2023, in te zetten voor het bestemde doel.
 - a. De financiële gevolgen voor 2023 te verwerken in de Gemrap II 2023
 - b. De financiële gevolgen voor 2024 te verwerken in de Gemrap I 2024
 - c. De financiële gevolgen voor 2025 te verwerken in de begroting 2025
2. De middelen benodigd voor de structurele capaciteit over te hevelen naar de personeelsbegroting van de SWO:
 - a. Voor 2023: € 142.140
 - b. Voor 2024: € 551.140
 - c. Voor 2025: € 530.740
3. De monitoring van de besteding van de middelen via de werkgroep capaciteit gebiedsontwikkeling te laten lopen.

Want

- 1.1 *Decentrale overheden vervullen een sleutelrol bij de uitvoering van klimaat- en energiebeleid.*
 - a. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor een groot aantal taken op het terrein van klimaat en energie. Denk daarbij aan de regionale energiestrategieën, de uitrol van warmtenetten en het aardgasvrij maken van woningen.
- 1.2 *Er is structureel meer capaciteit nodig om die sleutelrol te kunnen vervullen.* Het rijk heeft daarvoor middelen beschikbaar gesteld in de "tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid" (CDOKE).
 - a. Deze middelen zijn door ons aangevraagd en toegekend. RVO betaald deze uit middels voorschotten. Er is beschikbaar:
2023 € 1.002.400
2024 € 1.011.493
2025 € 1.020.586Voor de periode 2026-2030 komt er een nieuwe regeling.
- 2.1 *De SWO heeft extra capaciteit nodig om de klimaatdoelen te realiseren*
 - a. De volgende structurele inzet is nu in ieder geval nodig voor beide gemeenten:
 - 2 strategisch adviseurs klimaat, energie en circulaire economie
 - 1 programmaleider energietransitie
 - trainee waterstofwijk (Hoogeveen), gestart in 2023
 - trainee energietransitie, gestart in 2023
 - beleidsadviseur participatie en communicatie
 - projectleider energiesysteem

- beleidsondersteuner
 - b. De overige middelen blijven vooralsnog in de gemeentebegrotingen. Op dit moment is nog niet te voorzien welke activiteiten de komende jaren om structurele inzet vragen. Ook wordt een deel van het werk via externe capaciteit weggezet, omdat hiervoor (tijdelijk) specifieke expertise en ervaring nodig is. Dit geldt bijvoorbeeld voor de haalbaarheidsstudies naar een warmtenet en grootschalige WKO. Verder zijn er nog (bestuurlijke) keuzes te maken in de opschaling van de regionale samenwerking (Drents Energieloket en Flexteam) en in de herijking van het plan aanpak energietransitie (2023) en De Groene Draad (2024). De planning voor en de monitoring van de besteding van de resterende CDOKE-gelden wordt uitgewerkt in de herijking van deze documenten in 2023 en 2024.
3. *Aansluiting bij de bestaande structuur voor werving en monitoring van de capaciteit voor het fysieke domein is efficiënt.*
- De aan te trekken capaciteit wordt meegenomen in wervingscampagne voor personeel op het terrein van gebiedsontwikkeling via de werkgroep capaciteit gebiedsontwikkeling. En ook de monitoring verloopt via deze werkgroep.

Maar

Het is mogelijk dat het niet lukt om de extra capaciteit aan te trekken, daarom wordt nadrukkelijk ingezet op een zorgvuldige monitoring van de verdeling en besteding van deze middelen.

Achtergrond

Vanaf 2023 tot en met 2030 krijgen gemeenten meer uitvoeringsmiddelen voor klimaat- en energiebeleid. Met de ontvangen middelen kunnen we investeren in formatie, regionale samenwerking en zo de uitvoering van de klimaat- en energieopgave voor Hoogeveen en De Wolden voortzetten en de afspraken uit het Klimaatakkoord na komen.

Het Klimaatakkoord (2019) is de Nederlandse uitwerking van de internationale klimaatafspraken van Parijs (2015). De overheden streven de gezamenlijke doelstelling na om de CO₂-uitstoot in 2030 met 49% (112 Megaton) te verminderen (ten opzichte van 1990) en in 2050 een CO₂-uitstoot van nagenoeg nul te realiseren. Het doel voor 2030 wordt in de Klimaatwet aangescherpt tot ten minste 55% CO₂-reductie.

De regeling is specifiek bedoeld om gemeenten te faciliteren om snel en structureel op te kunnen schalen qua capaciteit. Binnen de SWO werken we vanuit één organisatie aan een passende dienstverlening aan beide opdrachtgevers De Wolden en Hoogeveen. Daar waar het kan kiezen we een SWO-aanpak. Hierbij werken we vanuit SWO perspectief waar dat kan en differentiëren we voor De Wolden en Hoogeveen waar dat nodig is. Om bij het aantrekken van capaciteit ook dat SWO perspectief te kunnen hebben is het voorstel om de middelen deels toe te voegen aan de SWO-begroting. Het SWO bestuur blijft daarmee ook in stelling voor de personele opgave die samenhangt met het klimaat- en energiebeleid. De afzonderlijke colleges kunnen sturen op de inhoudelijke opgaven.

Om de klimaatdoelen op lange termijn te bereiken en ook op korte termijn iets voor verlaging van de energierekening van de inwoners van Hoogeveen te kunnen betekenen, is gerichte inzet van de middelen nodig. Om dit te kunnen borgen wordt de nu voorgestelde inzet van capaciteit en middelen ingezet via 3 parallelle sporen:

- Uitvoering huidig beleid: transitievisie warmte, plan van aanpak energietransitie, aanpak energiearmoede en de groene draad;
- Intensivering van de uitvoering van het huidige beleid (o.a. Hoogeveens Isolatie Offensief met wijkgerichte aanpak, regionale samenwerking);
- Actualisatie en opstellen nieuw beleid voor de opgaven klimaat, energie en circulaire economie.

De financiële gevolgen zijn

	Klimaatgelden 2023 (CDOKE)	Klimaatgelden 2024 (CDOKE)	Klimaatgelden 2025 (CDOKE)
Beschikbaar	€ 1.002.400,00	€ 1.011.493,00	€ 1.020.586,00
Begroting Hoogeveen	€ 212.661,00	€ 350.811,00	€ 420.811,00
Begroting SWO	€ 158.100,00	€ 551.140,00	€ 530.740,00
Nog beschikbaar	€ 631.639,00	€ 109.542,00	€ 69.035,00

In bovenstaand overzicht is de benodigde structurele capaciteit voor zover nu kan worden voorzien weergegeven. Het voorstel is om van de beschikbare CDOKE middelen toe te voegen aan de SWO begroting:

- a. Voor 2023: € 158.100
- b. Voor 2024: € 551.140
- c. Voor 2025: € 530.740

De extra capaciteit is op korte termijn nodig, maar omdat 2023 al bijna voorbij is, is het niet reëel om dit jaar meer over te hevelen. De resterende CDOKE-middelen voor 2023 blijven in 2024 beschikbaar om een inhaalslag mee te kunnen maken door bijvoorbeeld extra inhuur. We kunnen gaan hier gericht mee aan de slag zodra het geactualiseerde plan van aanpak energietransitie is vastgesteld (in december 2023 wordt dit naar verwachting ter vaststelling aan het college aangeboden).

Voor de ontvangen middelen geldt dat het voorschot dat in mei 2023 is ontvangen, uiterlijk 31 december 2025 moet zijn besteed. Het voorschot dat in januari 2024 wordt ontvangen, moet 31 december 2026 zijn besteed; het voorschot dat in januari 2025 wordt ontvangen, moet uiterlijk 31 december 2027 zijn besteed. Niet bestede middelen moeten terugbetaald aan het Rijk.

Om op langere termijn zekerheid over de middelen te bieden werkt het Rijk aan het opstellen van een wettelijke regeling voor het uitkeren van de middelen voor 2026 t/m 2030.

De werving en selectie van de voorgestelde capaciteit brengen we in het traject voor de extra capaciteit gebiedsontwikkeling in. Daarvoor is een bureau aan de slag dat de marketingcampagne uitvoert.

We monitoren ook via die route hoe het gaat met de bemensing en de besteding van de middelen, naast de verplichte SiSa verantwoording.

Alternatieven

De middelen niet opnemen in de SWO-begroting waardoor het risico bestaat dat we minder efficiënt werken omdat elke gemeente voor zich de bemensing van de opgaven doet.

Communicatie

Via publicatie van het collegebesluit.

Bijlagen

Geen